

dem langt billigere ad den Vej end over Randers Havn. Jeg vil derfor bede den højtærede Trafikminister om at se med Velvillie paa denne Plan. Det er ikke saaledes, at vi kræver, at Staten skal deltage i Tilskuddet til Havneanlægget, kun at Staten skal anlægge og drive Havnebanen fra Løgstrup ned til Hjarbæk. Der vil om kort Tid komme en Deputation herind med et saadant Andragende, og jeg haaber, at dens Ønske vil kunne blive imødekommet.

Jeg skal rette en Tak til den højtærede Justitsminister i Anledning af hans Svar paa de Forespørgsler, der var rettede til ham om Lazaretlejrenes Anvendelse. Da jeg bedst kender Lejren ved Hald, skal jeg i korte Træk omtale den. Lejren ved Hald har en god Beliggenhed, jeg kunde godt sige: en fortrinlig Beliggenhed i en af Landets allersukkeste Egne; og da den tillige er baade godt og praktisk indrettet, mener jeg, den netop har Betingelser for at blive en varig Institution af Betydning. Spørgsmaalet om Lejrens fremtidige Anvendelse har været drøftet særlig i Pressen, og sidste Aar tillod jeg mig her i Tinget at drage Spørgsmaalet frem. Det er rigtigt, hvad den højtærede Justitsminister udtalte i Gaar, at der har været fremsat forskellige Forslag om Lejrenes fremtidige Anvendelse. Jeg skal saaledes nævne Forslag om at anvende dem til sindssyge, til aandssvage og til Værgeraadsbørn. Men særlig sagkyndige anser dem for ganske ubrugelige hertil. Derimod har det Forslag, som er fremsat af Overlæge Videbæk, om at anvende dem til Fredsinvalider, nærmere betegnet til Hospital for kronisk syge og nervesvage Mennesker, vundet stor Sympati og Tilslutning, ikke alene i Lægekredse, men ogsaa i Kredse, som har Betingelser for at bedømme et saadant Forslag. Jeg skal saaledes nævne, at baade de samvirkende Centralforeninger af Sygekasser, Røde Kors og Centralforeningen af Sygeplejevirksheder udenfor København har givet Overlæge Videbæks smukke Tanke deres Tilslutning og allerede i Januar 1918 indsendt et Andragende til Ministeriet om at faa dette Forslag nøjere prøvet og behandlet i en Kommission.

Hvis Overlæge Videbæks smukke Forslag bliver til Virkelighed, hvad der synes at være al glædelig Udsigt til efter de Udtalelser, den højtærede Justitsminister fremsatte i Aftes, vil man herved kunne aflaste vore Sygehuse ganske betydeligt. Nu hører man stadig Klage over, at vore Sygehuse er for smaa, og at de ikke er indrettede til at

modtage de mange kronisk syge og nervesvage Mennesker, som efter sagkyndiges Mening helst skal have Adgang til Bevægelse i fri Luft og til Ophold i rolige Omgivelser. Her i Lazaretlejren er der Ro, og baade i den og i den smukke Omegn kan de bevæge sig frit og nyde Naturen. Jeg kan derfor ikke tænke mig en mere ideel Plads til et saadant Folkesanatorium end netop her. Et saadant Folkesanatorium for mindre-bemidlede og ubemidlede nervesvage og kronisk syge Mennesker har vi længe savnet her i Landet, og det er derfor glædeligt, at den højtærede Justitsminister sympatiserer med de Tanker, som er fremførte overfor den høje Rigsdag, sidste Aar af mig, i Aar af det ærede Medlem Hr. Jacob Christensen og det ærede Medlem Hr. Mortensen.

Efter alle de Indberetninger, som foreligger om Antallet af den Slags Patienter, vil Hospitalet ingenlunde blive for stort. Thi i Aaret 1914 var der alene 755 Fredsinvalider, tilskadede Personer med blivende Nedsættelse af Arbejdsevnen, og deraf var de 69 pCt. Sygekassemedlemmer. Naar hertil kommer alle de kronisk syge og andre nervesvage Personer, vil man forstaa, at Lejren ingenlunde vil være for stor. Det vil desuden være af overordentlig stor Betydning, at der er rigelig Plads i Lejren, da man tænker sig at organisere nyttig Beskæftigelse for Rekonvalescenterne, de nervesvage og andre syge, i Form af Kurvefletning, Sløjdarbejde og andre Ting.

Et vigtigt Spørgsmaal bliver det, hvem der skal administrere den paatænkte Folkekuranstalt, om det skal være Staten eller en privat Institution. Efter min Mening vil Administrationen blive billigst, hvis det bliver en Privatinstitution, der faar Ledelsen. Det kongelige Teaters store Underskud er tidt og ofte fremdraget her i Tinget som Advarsel imod Statsdrift; og man kan vel heller ikke sige, at Rigshospitalets Drift og Administration er nogen billig Historie. Derfor staaer det saaledes for mig, at det vil være baade bedst, billigst og fornuftigst at lade et privat Selskab faa Ledelsen af denne Kuranstalts Drift; jeg kan ogsaa i saa Henseende udtale min Glæde over den højtærede Justitsministers Udtalelse, idet han, saafremt jeg hørte rigtigt, sagde, at man paatænkte at lade Røde Kors i Forbindelse med de samvirkende Sygekasser lede Driften af dette Hospital. Røde Kors er en Institution, man maa formode har særlige Betingelser for at bedømme et saadant Forhold og lede en saadan Anstalt, ogsaa